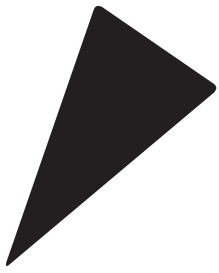

Okei, Rosie,
keskiyöllä
lihapakkaamon
takana.

LENITA SANOO

ONKO OLEMASSA MITÄÄN, MITÄ LENITA AIRISTO EI SUOSTUISI TEKEMÄÄN?
MITÄÄN, MITÄ LENITA AIRISTO EI OLISI KOKEILLUT?
MITÄÄN, MIHIN LENITA AIRISTO EI OLISI SUOSTUTELTAVISSA? ON.

TEKSTI HERTTA HILTUNEN KUVAT: HANNA-KAISA HÄMÄLÄINEN

EN OLE KOSKAAN TUPAKOINUT

”En ole koskaan tykännyt, että se olisi eleganttia. Tupakoitsijoilla on sormissaan ruskeita länttejä ja huonot hampaat.

Tupakkarahat sijoitan kalliisiin vaatteisiin. Niistä ei ole terveydelleni haittaa, ja ne tekevät minusta elegantin.”

EN OLE KOSKAAN OLLUT KRAPULASSA

”Herran pieksut! Humalassa ihminen on holtiton, söpertää ja mongertaa. Se ei tuo mitään. Krapula hävittää ja vaporoi.

Mulla ei ole koskaan ollut estymiä. Jos mulla on hauskaa, se muodostuu asioista, joista olen täysin tietoinen. En juhli niin, että en tiedä mistään mitään. Se ei sovi mulle.

Aikoinaan mallintyöt velvoittivat pysymään kunnossa. Piti nousta aikaisin ja olla hyvässä kunnossa. Kun ulkonäöstä maksettiin, en voinut lähteä sitä tuhoamaan. Niillä rahoilla matkustelin ja opiskelin ulkomailla.

Minulla hauskanpito ei ole koskaan liittynyt alkoholiin tai huumeisiin. Siihen kuuluu älykäs keskustelu, tanssiminen ja romantiikka. Jos olet kännissä, niin eihän siitä herran pieksut tule mitään!”

EN KOSKAAN SAUNO

”En missään nimessä! Kuumuus ei sovi mulle. En tykkää mennä pieneen, ahtaaseen huoneeseen ja hikoilla siellä.

Kun olen oikein stressaantunut, käyn turvehoidoissa. Myös hyvä urheiluhieroja on tärkeä. Jos on kovempi stressi, käyn useammin.”

EN KOSKAAN OTA AURINKOA

”Otin aurinkoa kolmikymppi-seksi, koska luulin, että se tekisi hyvännäköiseksi. Siinä ei ollut mielekkyyttä.

Sitä paitsi sjoitus niin mitättömään on turhaa. Ulkomailta tullessa meni kaksi viikkoa, ja se oli kaikki poissa.

Kaiken lisäksi auringonotto on helvetin tylsää. Sehän menee hukkaan koko aika: matkustat johonkin, laitat silmät kiinni ja yrität ruskistaa.

Muutama lähiystävä on sairastunut melanoomaan. Sekin on syy välttää aurinkoa. Mulla on ystäviä Etelä-Ranskassa, enkä suostu menemään edes niiden avoautoon. Luin Time-lehdestä, että monella amerikkalaisella presidentillä on melanooma, koska ne kättelee paljon ulkosalla.

En pelkää kuolemaa, mutta ymmärrän, että sekin tulee. Elämä on niin hauskaa, että toivoisin, että tätä jatkuisi jonkin aikaa. En ole koskaan ajatellut, että kuolema liittyisi ikään. Multa on lähtenyt ystäviä nuorena.”

EN OLE KOSKAAN LAULANUT KARAOKEA

”Se on amatööriluokka. Totta kai sielläkin on mestareita, mutta se ei johda mihinkään.

Ääneni on keskinkertainen, ei mikään sellainen, jolle olisin voinut rakentaa uraa. Saan tyydytettyä esiintymisviettiäni täysin työn puitteissa. Iän ja viisastumisen myötä esiintymisvietti järjestyttyy. Nuorempana esiintymisen kautta mittaa itseään. Elämän edetessä ei tarvitse mitata.

Vältän ravintoloita, joissa on apinamusiikkia ja desibeilejä. En kotonakaan halua minkäänäköistä ääntä, koska työhön liittyy niin hirveän paljon ihmisiä. Minun pitää käydä päässäni yksinpuhelua ja käydä läpi, mitä mä todella haluan.

Musiikista pidän, tykkään pukeutua ja käydä kavereiden kanssa oopperassa ja konserteissa. Helsingin juhlaiviikoilla olen melkein joka ilta jossain.”

EN OLE KOSKAAN ESIINTYNYT ALASTI

”Tuntuu, että siinä kukaan ei ole jäänyt mitään vaille. Henkinen tai fyysinen viuhahtelu ei ole mun juttu. Pitää säilyttää fokus,

koska ei voi tehdä kaikkea. Naisena jo se, että ihmiset ottavat tosissaan, on niin suuri taistelu. Jos on tällaisia paljastuksia, ne eivät lisää uskottavuutta vaan murentavat sitä.”

EN KOSKAAN KÄYTÄ HALPOJA KERTAKÄYTTÖVAATTEITA

”Ei köyhien naisten 20 dollarin kuukausipalkalla tekemiä vaatteita! Mulla on varaa maksaa vaatteista enemmän ja pitää niitä pitempään.

Mun ekologinen jalanjälki on aika pieni. Vaatteita ja tavaroita olen aina kierrättänyt. Multa lähtee pakkaukset ja sanomalehdet kierrätykseen. Appelsiininkuoret menee jätemyllyn läpi kierrätykseen. Ajan autolla, mutta en tee huviajeluita. En myöskään harrasta mökkeilyä, jolloin ajaisin maaseudulle autolla, menisin täydesti varusteltuun mökkiin ja pörräisin moottoriveneellä ympäri.”

EN OLE KOSKAAN HÖLÖTTÄNYT YKSITYISASIOISTA

”Olen tehnyt arviointivirheitä, mutta en ole koskaan hölötännyt yksityisasiostani ympäri

maapalloa. Kotona minulle opetettiin, että tärkeistä asioista puhutaan vain niiden kanssa, joita ne koskee. Tietyt asiat vaatii hiljaisuuden ja suojan. Kaikki suhteeni eivät ole paljastuneet.

Julkisissa tilanteissa mulla on määrätty fasetti, jonka käänän. Yksityisyydessä, vaikka jonkun läheisen miehen kanssa, olen toisenlainen. Siinä on vähemmän pätemistä. Julkisuudessa tuon esille niitä asioita, jotka ovat myytävänä.”

EN OLE KOSKAAN KÄYNYT KOLUMBIASSA, ETELÄ-KOREASSA, PERUSSA, AFGANISTANISSA TAI MONGOLIAN PÄÄKAUPUNGISSA ULANBATORISSA

”En ole uhkarohkea. En haluaisi mennä paikkoihin, jotka ovat naiselle vaikeita. En haluaisi mennä nyt Iraniin tai Saudi-Arabiaan. On väärin, että siellä myös länsimaiset naiset pakotetaan elämään kuin he. Kun maailmalla liikkuu, huomaa, miten epäoikeudenmukaisesti naisia kohdellaan. Mitä enemmän matkustan, sitä paremmin näen, miten valheellisuus kääritään. On ollut lottovoitto syntynä Suomeen.”

EN KOSKAAN PYRI POLITIIKKAAN

”Se on mulle liian ahdistavaa. Seuraan muutamia hyviä naispoliitikkoja, kuten **Liisa Jaakonsaarta** ja **Anneli Jäätteenmäkeä**. Mutta siellä on paljon lälläreitä – myös naisia!

Olin naimisissa kymmenen vuotta poliitikon kanssa ja tajusin, että se ei olisi mun juttu. En osaa miellyttää. Poliitikohan on koko ajan miellyttämässä. Elämäni on ollut näin paljon parempi ja vapaampi. Ääriyväemmistö ei ole minua koskaan tiedustellut, mutta muut puolueet kyllä. Otan kantaa, mutta en itse lähde mukaan.”

Mulla on poliittiset mielipiteet. Niihin liittyvät opintoni Berliinissä ja pitkäaikaiset oleskelut Neuvostoliitossa, Venäjällä ja Yhdysvalloissa. Venäjä on aina ollut mulle suuri fasinaatio.

Kun olin naimisissa, äänestin miestäni. Sen jälkeen olen pyrkinyt äänestämään aina naista. En ole puolueuskonnollinen.

EN MENE ENÄÄ KOSKAAN NAIMISIIN

”Suoraan sanottuna harva mies kestäisi asua mun kanssa. Mua kestää hyvin, kun mut tapaa viikonloppuisin ja pienissä erissä. En rupeaisi hilkka päässä häämään ja tarjoamaan ruokaa. Aika menisi hukkaan, ja tärkeä jäisi tekemättä.

Ahdistun katsellessani, kun pariskunnat ostavat grilliruokia mökille. Painajainen! Kahden itsenäistä elämää elävän ihmisen yhteen sovittaminen on hirveän vaikeaa.

Tarvitaan kolme seikkaa: oikea mies, paikka ja aika. Mitä pidemmälle elämässään menee, sitä selvemmin huomaa, että aina jokin niistä puuttuu. Suomi on oikea paikka, mutta aika ei aina ole ollut oikea.

Olen pyörinyt maailmalla 17-vuotiaasta asti ja tavannut paljon miehiä. En tulisi toimeen ilman heitä. Merkitävimmät ilon hetket olen kokenut miesten kanssa. *They make me feel brand new!*

Sellaista elämystä ei saa muusta kuin siitä kosketuksesta, katseesta ja sähköstä – siitä, kun kumpikin tajuaa, että tässä on jotakin. Se nostaa arjen yläpuolelle ja tekee elämästäni enemmän.

Miehiä minulla on niin kauan kuin niistä olen kiinnostunut. Yhden illan suhteisiin en enää uskaltaisi heittäytyä. Se on terveystarve.

Bongasin kerran miehen Broadwayn lippujonosta. Miehet pitää bongata tilanteista, jotka toimivat yhdistävinä tekijöinä.

Suurin ongelma on, että miehet ovat tuhonneet itsensä tupakalla, viinalla ja lääkkeillä niin, että ne kerta kaikkiaan murenee käsiin. Täytyy siirtyä kymmenen vuotta nuorempiin, ei enää kymmenen vuotta vanhempiin.

Vanhemmiten tulee myös valikoivammaksi. Sitten miet-

tii, miksi mä ton raadon kanssa lähtisin minnekään. Sen joka kohtelee huonosti, jolla on hirveät kompleksit, jalkahikeä ja kaikkea muuta.

Aviomieheni **Ingvar S. Melin** oli aika hyvä. Ei vaatinut aina ruokaa, vaan toi mulle pari viineriä.

Ne miehet on pilalla, jotka on olleet täyden palvelun kotihoidossa. Kun erosin, asuin kaksi viikkoa yhden miehen kanssa, joka muutti saman tien pois, koska hän ei saanut mitään palvelua.

Olen kuullut, että nuoret miehet on paljon parempia.”

EN KOSKAAN ANNA KENENKÄÄN KÄVELLÄ YLITSENI

”Haistan nopeasti, jos joku yrittää manipuloida mua.”

EN OLE KOSKAAN SIETÄNYT SOVINISMIA

”Soviniteja mä oon aina vihannut, koska ne on rasisteja. Isä opetti ymmärtämään, miten paha juttu rasismi on.

Naisella pitää olla samat oikeudet, vastuut ja mahdollisuudet. Jos pyrin työhön tai tilanteeseen, sillä, olenko mies vai nainen, ei pitäisi olla mitään merkitystä. Siihen on hyvin pitkä matka.

Usein naiset pyytää vähemmän palkkaa, koska ne ajattelee sen kilpailuetuna. Mä sanon päinvastoin. Kun joku maksaa työstäsi paljon, se arvostaakin työtäsi enemmän. Kysyn aina, mitä te maksatte millekin miehelle. Eihän mieheltäkään saa, jos ei ne vaadi.

Lasten pitäisi lukea *Peppi Pitkätossua* eikä *Prinsessa Ruususta*. Kuka prinssi enää nykypäivänä rupeaa suutelemaan sellaista ruumista?”

EN PETÄ TAI VALEHELE KOSKAAN

”Valehtelu on halpamaista, ja sen takia musta on tullut näin suorapuheinen. En anna kenenkään valehdella myöskään itselleni. Aina-kaan toista kertaa. En anna sellaista valtaa toiselle.”

EN KOSKAAN KÄYTÄ LIIAN PALJASTAVIA VAATTEITA

”En koskaan, en missään. Kun tulen kotiin, vaihdan aina toiset vaatteet. Kotona mulla on hyvännäköiset punaiset verkkarit ja punaiset **Annikki Karvisen** karvatossut. Niissä on kiva kirjoittaa ja liikkuu.

Kauniit vaatteet ja kaikki kalliit asiat antaa mulle hirveästi iloa. Voin huonosti, jos mun ympäristö

on sekasotkuinen. Mulla on aina käynyt siivooja.”

EN KOSKAAN MUUTA MAALLE

”Helsingissä on koko elämisen sietämätön keveys! Jos mut pudotettaisiin Keski-Suomeen, olisin kuin ulkomailla. Olen kyllä joka maitolaiturilla esittänyt jotakin. Sieltä puuttuu ooppera, leffateatterit ja kaverit.

Minulla on pieni ystäväpiiri. Naisystävien kanssa menemme katsomaan iltapäiväleffan, ja sitten menemme syömään ja analysoimaan leffaa. Miehiä pitää kerätä ystäväksi, mutta vain, jos niiden elämä on kiinnostavaa. Miehetään puhuvat aina itsestensä.”

EN JÄÄ KOSKAAN ELÄKKEELLE!

”Kova työnteko ei pilaa terveystä tai elämää. Kun väsyn, menen nukkumaan. Saan päänsärkyjä, jos olen liikaa prässännyt. Välillä tunnen itseni vanhaksi joulumenoksi: olen täysin nahistunut, kun olen istunut tietokoneen ääressä liian pitkään. Silloin on pakko mennä ulos tai lähteä huvimatalle Pariisiin tai Berliiniin.

Mutta eläkkeelle en jää koskaan. Ei herranjumala! En mä mikään dorka ole! Mitä mä sitten tekisin, pelaisin bingoa vai?” ■

NÄMÄ LENITA ON TEHNYT

Valmistunut diplomiekonomiksi. Perustanut Airisto Oy:n.

Toiminut mannekiinina, valittu Suomen Neidoksi 1954. Esiintynyt yli 200 lehden kansikuvassa.

Ollut naimisissa Ingvar S. Melinin kanssa vuosina 1961-1971.

Toiminut yli 30 vuotta televisioimittajana ja -keskustelijana (muun muassa ohjelmissa *Jatkoaika* ja *7. hetki*).

Kirjoittanut seitsemän kirjaa.

Aiheuttanut kohun haukkumalla tennissukkia käyttäviä businessmiehiä.

Matkustanut monta kertaa maailman ympäri ja asunut yhden kesän Moskovassa.

Oksennellut junan ikkunasta matkalla Marrakeshistä Casablancaan ja sammunut matkalaukkujen päälle syötyään liikaa couscousia.

Lentänyt laskuvarjolla Thaimaassa.

Toiminut suomalaisen designin ja muodin vienninedistäjänä. Tuottanut sitä varten *Success Story Finland* -maailmankiertueet.

Luennoinut korkeakouluissa ja yrityksissä.

Valittu Vuoden naiseksi.

Saanut Suomen ritarikunnan ensimmäisen luokan ritari-merkin.

Lenita Airiston mielestä karaoke on ”amatööriluokka”, mutta pyynnöstä hän suostui kokeilemaan, miltä tuntuu esiintyä Abban tahtiin.

”Kansalaiset, medborgare!” Airisto julisti eduskuntatalon portailla. Mutta sisälle hän ei mene.

AIRISTON ARKISTOT AUKI

LENITA AIRISTON uusilla nettisivuilla on web-tv, johon on ladattu 20 tuntia materiaalia Airiston emännöimästä ajankohtaisohjelmasta *7. hetki*.

Vuosina 1988-1991 esitetty ohjelma on aikansa kuva. Talous-osiossa Airisto keskustelelee muiden muassa **Pentti Kourin** kanssa. Julkisuus ja yksityisyys -osiossa nähdään **Ruben Stiller** vuoden 1988 pikkujoulutunnelmissa. Tasa-arvo-osiossa Airisto panee valtakunnansovittelija **Jorma Reinin** vastamaan ”Tupolevin veljesten” kikkelikortista.

”Otan yhteen aika monen tyyppin kanssa kunnolla. Aggressiolla siitä tuli hauska.”

Airiston ohjelmaan joutuminen pelotti, joten haastattelut hankittiin vaikka kiristämällä.

”Kerran jouduin viettelemään **Gennadi Gerasimovin**, jolloin raahasin hänet skuuppina televisiostudioille. Mua ei ole koskaan haukuttu niin hirveästi kuin silloin, kun se ohjelma tuli ulos. Poliittiset miestoimittajat repi pelihousunsa riekaleiksi.”

 www.lenita.airisto.fi -sivusto avautuu pe 1.8.